

รายงาน

ผลการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์บัว

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ประจำปี 2560

www.rspg.rmutt.ac.th

www.facebook.com/RSPG.RMUTT

พิพิธภัณฑ์บัว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความเป็นมา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ อันมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมปลูกพืชพันธุ์กรรมพืช กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช กิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืช กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช กิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช มาตั้งแต่ปี 2534 ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาบุคลากร อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรพันธุกรรมพืช ให้เกิดประโยชน์ถึงมหาชนชาวไทย ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริโครงการดังกล่าว มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ในโครงการพิพิธภัณฑ์บัว ซึ่งปัจจุบันอยู่ในช่วงที่ 5 ปีที่สาม (1 ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2559) ของมหาวิทยาลัยและอยู่ในช่วงแผนการดำเนินงานโครงการระยะ 5 ปีที่ห้า ของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ ในกรอบการเรียนรู้ทรัพยากรมีกิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืช กรอบการใช้ประโยชน์ มีกิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช และกรอบการสร้างจิตสำนึก มีกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
2. เพื่อรวบรวมและปลูกรักษาพันธุ์บัว
3. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากบัวในด้านต่างๆ
4. เพื่อเป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย และการเรียนรู้แบบบูรณาการเกี่ยวกับบัว
5. เพื่อปลูกจิตสำนึกให้มีความรักและหวงแหนพันธุกรรมพืช

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในการดำเนินงาน

เป็นเงิน 884,100.- บาท

งบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยฯ

เป็นเงิน 760,000.- บาท

แผนงาน ด้านการแก้ไขปัญหาคาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน

1. ผลผลิต ผลงานทำนุบำรุง อนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมผลผลิต
ผลผลิต ผลงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นเงิน 776,500.- บาท มีรายละเอียดดังนี้

- งบประมาณ

1. ค่าจ้างชั่วคราว 6 อัตรา

เป็นเงิน 701,400.- บาท

- งบดำเนินการ

1. ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

เป็นเงิน 58,600.- บาท

1.1 ค่าใช้สอย

- เงินประกันสังคม 35,100.- บาท

1.2 ค่าวัสดุ

23,500.- บาท

งบประมาณที่ขอรับจัดสรรเพิ่มเติม

เป็นเงิน 124,100.- บาท

เนื่องจากปัจจุบัน มหาวิทยาลัยฯ ได้มีนโยบายให้ฝ่ายพิพิธภัณฑ์บัว เปิดให้บุคคลทั่วไป สามารถเข้าชมได้ในวันหยุดราชการ(เสาร์ – อาทิตย์) จึงมีความจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่และคนงานเกษตร คอยให้คำแนะนำและดูแลบัว เพื่อป้องกันพันธุ์บัวหาย

1. ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

เป็นเงิน 124,100.- บาท

1.1 ค่าตอบแทน 88,200.- บาท

1.2 ค่าวัสดุ 35,900.- บาท

งบประมาณรวมทั้งสิ้น 884,100.- บาท

รายงานผลการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์บัว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช

1. รวบรวมพันธุ์บัวลูกผสม เป้าหมาย 100 สายพันธุ์ ผลการดำเนินงาน รวบรวมได้ 15 สายพันธุ์ โดยรับมอบจากเจ้าของพันธุ์

บัวฝรั่งพันธุ์ควินสิริกิติ์

บัวผันพันธุ์พูนทรัพย์

บัวฝรั่งพันธุ์แทนพงศ์

บัวฝรั่งพันธุ์ชูเชียปอมปอม

บัวฝรั่งพันธุ์ไมร่า

บัวลูกผสมพันธุ์สุวรรณา

บัวลูกผสมพันธุ์บุลอย

บัวลูกผสมพันธุ์ปลายฟ้า

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

1. การปลูกรักษาสายพันธุ์บัว

เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์บัว ซึ่งนำมาปลูกในภาชนะอ่างปลูก เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม และการปลูกรักษาสายพันธุ์บัว ปัจจุบันมีพันธุ์บัวจำนวน 400 สายพันธุ์ โดยแบ่งได้ดังนี้

1. บัววงศ์ (Nelumbonaceae) กลุ่มบัวก้านแข็ง มี 1 สกุล คือ

- 1.1 สกุล (Nelumbo) (ปทุมชาติ) ได้แก่กลุ่มบัวหลวง มี 35 แหล่งพันธุ์

2. บัววงศ์ (Nymphaeaceae) กลุ่มบัวก้านอ่อน มี 2 สกุล คือ

- 2.1 สกุล (Nymphaea) (อุบลชาติ) ในสกุลนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 2.1.1 อุบลชาติยืนต้น (Hardy Waterlily) ได้แก่บัวฝรั่ง (บัวต่างประเทศ) เป็นบัวในเขตหนาวถึงอบอุ่น มี 100 สายพันธุ์

- 2.1.2 อุบลชาติล้มลุก (Tropical Waterlily) ได้แก่ บัวผัน บัวเผื่อน บัวจงกลนี บัวนางกวัก บัวสาย และบัวยักษ์ออสเตรเลีย มี 264 สายพันธุ์ บัวอุบลชาติล้มลุกแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- 2.1.2.1 อุบลชาติล้มลุกบานกลางวัน (Tropical Day Blooming Waterlily) มีทั้งหมด 239 สายพันธุ์

- 2.1.2.2 อุบลชาติล้มลุกบานกลางคืน (Tropical Night Blooming Waterlily) ได้แก่กลุ่มบัวสายทั้งหมด มี 25 สายพันธุ์

- 2.2 สกุล (Victoria) บัววิคตอเรีย หรือบัวกระดัง

มี 1 สายพันธุ์ อยู่ในกลุ่ม (Victoria amazonica)

2. ขยายพันธุ์บังจกลนี้ 50 กระถาง พื้นที่ดำเนินงานภายในพิพิธภัณฑ์บัว

3. จัดทำแปลงปลูกบัวหลวง แหล่งพันธุ์นครสวรรค์ พื้นที่ 2 ไร่ ภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

กิจ

พ

กิจ

ภาพบรรยายสี โดยนายฤกษ์ กัดแดง นางเยาวมาลย์ น้อยใหม่ นายอิศราพงษ์ แคนทอง นักวิชาการเกษตร เป็นผู้บรรยายและให้ความรู้ เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2559

2. อบต.บึงบอน ได้จัดทำโครงการคลองสวยน้ำใส เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลหน้าบ้าน ริมคลอง นายภุชณะ กลัดแดง นักวิชาการเกษตร เป็นผู้บรรยายให้ความรู้บรรยายในเรื่องการปลูกและการดูแลบัวชนิดต่างๆ ในวันอังคารที่ 18 เมษายน 2560 เวลา 08.30 - 16.00 น. ณ ศาลาการเปรียญ วัดบึงบอน อ.หนองเสือ

กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

- 1.เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องบัวเพื่อการอนุรักษ์ มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โรงเรียน สถาบันการศึกษา จำนวน 12 หน่วยงาน 350 คน เข้าเยี่ยมชมและศึกษาเรียนรู้คุณประโยชน์จากบัว
- 2.เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีประชาชนและบุคคลทั่วไปเข้ามาเยี่ยมชมในวันราชการ จำนวนมากกว่า 1,364 คน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- 3.ร่วมกับสื่อสิ่งพิมพ์และโทรทัศน์นำเสนอพิพิธภัณฑ์บัว โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ 4 รายการ

จำนวนผู้เข้าชม พิพิธภัณฑ์บัวมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ระหว่างเดือน ตุลาคม 2559 – เดือนกันยายน 2560

เดือน	จำนวนหน่วยงาน ที่เข้าชม	จำนวนคน	สื่อโทรทัศน์/รายการ/ สัมภาษณ์และสิ่งพิมพ์
ตุลาคม	-	-	-
พฤศจิกายน	1	30	-
ธันวาคม	1	69	-
มกราคม	2	115	1
กุมภาพันธ์	2	200	-
มีนาคม	1	180	1
เมษายน	2	160	-
พฤษภาคม	1	113	1
มิถุนายน	-	90	-
กรกฎาคม	-	50	-
สิงหาคม	-	231	1
กันยายน	2	127	-
รวม	12 หน่วยงาน	1,365 คน	4 รายการ

หมายเหตุ เนื่องจากมีงานก่อสร้างอาคารและปรับปรุงพื้นที่พิพิธภัณฑ์บัว ทำให้ไม่สะดวกในการเข้าชม และให้การต้อนรับ ทางพิพิธภัณฑ์บัวจึงของดให้บริการเยี่ยมชมในรูปแบบหมู่คณะ แต่เปิดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้ามาถ่ายภาพ และขอคำแนะนำได้